

Ekwo O-zì-iphe

¹ Ọwa-a bụ olu O-zì-iphe; mbụ nwa Dévidi, bụ eze ọ Jierúsalemụ.

² O-zì-iphe sụru-a: “Iphe-mmanụ yẹ iphe-mmanụ bụ iphe-mmanụ! Iphemiphe tukuru buru iphe-mmanụ!” ³ ?Bụ urwu gụnu bẹ nemadzụ erita l'iphe, bukpuo akanya, oosegbu onwiya ọ mkpula ẹnyanwu-a?

⁴ Ọobujeru; ọgbo ọwa -futa l'ọ nọ ọjasụ l'ọ bvụ. Ọgbo ọzo afutakwa bya anọ ọjasụ l'ọ bvukwapho. Obenu ọ mgboko-a anọdujeepho g'ọ nọ. ⁵ Ẹnyanwu awajẹ chia nyihu; gbaru kparakpara; gbaphu azụ l'ẹka ooshije waa. ⁶ Phẹphẹre -zita l'ọ ziru laa ndohali; ziru laa isheli; ziphee mgburugburu mgburugburu; ziru laphu azụ l'ibiya ọphu o shi wata ezizi. ⁷ Nggele l'ophu asokota asoba l'enyimu. Ọle ẹnnyimu te ejidu ejiji. Ọ buru ẹka nggele shi asofutagbaa bẹ ọoso-phukwapho azụ.

⁸ Iphemiphe tuko tufukotawa ẹhu; k'ophu ọnu amaedu g'oo-pfu iya. Ẹnya ta aphunyadaa ọzo l'ọ sụ ọ ọ ya hụmaghewaru; ọphu nchi anunyadaa iphe l'ọ sụ ọ ọ ya nujjwaru. ⁹ Iphe, shi dū nū bụ iphe, e-mechaa dū nū. Ọ buru iphe, e mehawaru bẹ ee-mephu azụ; k'ophu bụ l'ọ to dudu iphe, bụ iphe ọphúú ọ mkpula ẹnyanwu-a. ¹⁰ ?Ọ duru iphe, dū nū, nemadzụ a-sụ g'e lenu; l'iphe ọwa-a bukwa iphe ọphúú? Iphe ono dūjehakwa ọzenya ọzenya. Ọ dūjehawa tẹme o rwua l'ogbo k'anyi. ¹¹ Iphe, gbahawaru nū bẹ a ta nyataeduru; tẹme ọphu e-mechaa dū nū bẹ ọgbo ọphu e-mechaa tsota iya nū ta anyatakwapho.

Mmamiphe bụ iphe-mmanụ

¹² Sụ-a; mbèdua, bụ O-zì-iphe-a shi buru lẹ Jierúsalemụ buru eze ndu Ízurèlu. ¹³ Mu woru ọkpoma zia l'egude mmamiphe chọo mękpoo nwua iphemiphe, eemekpoo lẹ mkpula igwe-a. Ọ bụepho l'ọo akanya aphụ bẹ Chileke meru g'unwu-eliphe seje. ¹⁴ Mu lewaru ẹnya l'iphemiphe, eeme lẹ mkpula ẹnyanwu-a bya ahuma l'ọ tuko buru iphe-mmanụ; bya aburu achị pherephere ọso. ¹⁵ Iphe, gberu nggọ bẹ e tee mekọtaekwa g'ọ pfuru nhamunha; ọphu aagujedu iphe, adudu adudu ophu l'ọgu.

¹⁶ Mu bya arịa l'ime obu mu sụ lẹ mmamiphe bẹ mu makpọoru shii; mbụ maghata iphe, bukpo ndu vuhawa mu ụzo buru eze lẹ Jierúsalemụ. Ọ tọ dukpoda gẹ mmamiphe; yẹe nkwamęnya jeru iya, mu atukoadaru mafushichaa. ¹⁷ Mu bya eyemia ishi l'eme gẹ mmamiphe doo mu ẹnya; bya emekwaphọ g'eme bẹbeebie doo mu ẹnya; waa eme eswe. Obenu l'iphe, mu nwutaru bụ l'iphemiphe onoya bụ achị pherephere ọso; ¹⁸ kẹle oke mmamiphe bẹ oke nggumaphu tso l'azu; mbụ lẹ nemadzụ -nọdu aka amaru iphe; iphe, a-nọdu akpatsu iya aphụ aka shii.

2

Ehu-utso bụ iphe-mmanụ

¹ Mu bya arịa l'ime obu mu sụ: “Gẹ mu bya ahụeshikwa ehu-utso ama gẹ mu maekwaru g'ootso-be utso.” E mechaa; mu humakwapho l'ono bukwapo iphe-mmanụ. ² Achị ọchi bẹ mu humaru l'ọo iphe-eswe; tẹme ọo duru urwu, amadụ e-rita l'ehu-utso tọo? ³ Mu bya eyemia ishi l'angu mę; gude iya dūaha onwomu obu; gẹ mu eshi nno nmata eme eswe akpa. Ọle mmamiphe mu meleru-a; mu maru iphe, mu eme; k'ọphu mu e-shi

l'ẹka ono maru iphe, gbaru nemadzụ l'ememe ẹ nwujiku olemole, ẹphe a-nọ ẹ mkpula igwe-a.

⁴ Mu bya eyemia ishi l'oke akanya. Mu bya akpūshiaru onwomu ụlo; bya agbashīaru onwomu opfu-vayīnu. ⁵ Mu bya agbashīa mgbabu; bya akpūshia ẹka atūta iphóró ye iya; bya eshi ishi lanụ yeshia oshi-ọmi, dūgbaa l'ụdu iya l'ụdu iya l'ime iya. ⁶ Mu bya atūshia okpuru, ee-gudeje agba mini l'oshi, mu yeshiru eyeshi. ⁷ Mu bya agbashīa ohu; unwoke mẹ unwanyi; tẹme a nọdu anwūshikwaru mu phọ ohu l'unuphu. Mu nwekwarupho eswi; nweru atūru; mẹ egħu; mbụ nweru iphe-edobe, kakọta iphe, ndu vuhawaa mu ụzo bụru eze ẹ Jierúsalemū nwejeru shii. ⁸ Mu bya akpaaru onwomu ẹku mkpọla-ọchaa waa mkpọla-ododo; mękpoo ẹku, shi l'ẹka ndu eze; waa ndu ọhozo. Mu bya ahọo ọgbo ebvu; unwanyi mẹ unwoke; bya edophee onwomu unwanyi, bụ ndu emeje g'ẹhu tsọo unwoke uto.

⁹ Tọbudu iya bụ; mu bya enweru iphe, kakọta iphe, ndu vuhawaa mu ụzo bụru eze ẹ Jierúsalemū shi nweru. Mu ha shii ẹgube ono; bya egudeẹkwapho mmamiphe mu gẹ mu gude iya. ¹⁰ Ọphu ọ dudu iphe, ẹnya mu hūmaru; ọ gūa mu ẹgu, mu ahajẹ; ọphu ọ dukwapho iphe, emeje g'ẹhu tsọo obu mu uto, mu hajẹru ememe. Akanya, mu esekpọ esese bẹ emeje g'obu tsọ mu uto. Ọ bụru iphe ono bụ urwu, mu ritaru iya. ¹¹ Ọle ọ bụ; teke mu byaru bya egbuga igo l'iphemiphe ono, mu gude ẹka mu mekọta ono; mbukpoo iphe ono, mu sekotaru akanya iya ono; mu maru l'iphemiphe ono bukota iphe-mmanụ yẹe achi pherephere ọso; l'ọ tọ dudu urwu, nemadzụ ritaru ẹ mkpula ẹnyanwu-a.

¹² Tọbudu iya bụ; mu bya eworu egomunggo mu zia l'ari kẹ mmamiphe; yẹe ọbvū-ememe; yẹe eme eswe. Mbụ-a; ?buba gūnu bẹ onye a-nọ-tsota eze e-mebaa,

a-ka ọ́phu o mewaru? ¹³ Mu bya ahụma lẹ mmamiphe ka eme eswe ree; ẹgube ono, iphóró ka ọ́chii ree ono. ¹⁴ L'onye maru iphe gude ẹnya aphụ ụzo; obenu l'onye-eswe anọduje erwu ije orwu l'ishi. Mu hụmakwanu l'ẹphenebo ono a-tụko laa l'ite lanụ. L'ọo iphe, meru onye mmamiphe bụkwapho iphe, e-me onye-eswe.

¹⁵ Mu bya arija l'ime obu mu sụ: “Iphe-a, meru onye-eswe-a l'e-mechakwaa mee mbẹdua. ?Buhunu gụnu bẹ mu ritaru l'abu bu, mu bu onye maru iphe?” Mu byakwa arija l'ime ọkpoma mu sụ: “Iphemiphe-a tükokwarupho bụru iphe-mmanụ.” ¹⁶ Noo l'ọo g'ọo-dụ onye mmamiphe bụkwapho g'ọo-dụ onye-eswe. Ọ tọ dudu g'aa-nọ-beru l'a nyatabuhu onye maru iphe; ọ́phu ọ dükwapho g'aa-nọ-beru l'a nyatabuhukwapho onye-eswe. Mu bya ahụmakwapho l'e -rwua l'atatiphu bẹ aatụko g'ẹphe ha zohakota azoha. L'ọo g'anwuhu e-gbu onye maru iphe bu g'oo-gbu onye-eswe. ¹⁷ Noo g'o gude ndzu du mu ashi; kele iphemiphe, eeme lẹ mkpula ẹnyanwu-a bükota mu mkpatsu-aphụ. G'ọ ha tükoru bükotaru mu iphe-mmanụ bụru achi pherephere ọso.

¹⁸ Iphemiphe, mu seru akanya iya l'eliphe-a bya adukota mu ashi; eshinu mu e-mechaa haaru iya onye a-nọ-tsota mu nu; ¹⁹ l'ẹbe ama onye obu ọo-buru onye maru iphe tọo onye-eswe? Ọle ọo onye ono, a-nọ-tsota mu nu ono e-nweru iphemiphe ono, mu deru ẹnya lẹ mini see akanya iya l'eliphe-a ono. Iphemiphe ono tükokwarupho bụru iphe-mmanụ. ²⁰ Mu bya ataaha onwomu uta sụ: ?Bunaa gụnu bẹ mu gudekpọo sehaa akanya esese ophu kpọ lẹ mkpula ẹnyanwu-a? ²¹ Lẹ nemadzụ e-gude mmamiphe iya yẹe nkwamenya iya seebekpoo akanya; see ẹrengete iya; l'o woru iphemiphe ono, o nweru ono haaru onye eriduru aphụ iya. Mu bya elee iphe ono ẹnya hụma l'ọ bu iphe-mmanụ; bya

aburu ejo-ememe. ²² Mbụ-a; ?bụ gụnu bẹ nemadzu eseta l'akanya; yee photophoto, Ọoku gude erigbu onwiya l'aphu ozi, ooje lẹ mkpula ẹnyanwu-a? ²³ Kẹle anono, ọ nọ ndzu l'ophu bẹ ọ nọkota iya eje iphe-ẹhuka; ozi, ooje nọdu abujeru aphu duru iya; o -be l'enyashi; egomunggo ta anodudu iya l'eka lanu. Sụ-a; iphemiphe ono tükokwaru buru iphe-mmanu.

²⁴ Oo ya bu l'iphe, ka ree bu ge nemadzu riye g'ọ du iya; nguje g'ọ du iya; akanya, oose eji iya ẹpho; kẹle ono bẹ mu humaru l'o shi l'eka Chileke. ²⁵ Kẹle-a; Chileke ta adu; ?bu onye gege erije nri? Tọo ?bu onye bẹ ẹhu gege atsọje utso? ²⁶ Kẹle Chileke emeje g'onye du iya l'obu buru onye maru iphe; kwaa ẹnya; tẹme ẹhu atsọje iya utso. Obenu l'onye iphe-ẹji bẹ ọolojeru iphu ye l'akpa ẹku kuberu onye du Chileke l'obu. Onoya bukwarupho iphe-mmanu bya aburu achi pherephere oso.

3

Iphemiphe nweru teke emeje iya

¹ Iphemiphe nwekwaru teke
eemeje iya;
mbu l'iphemiphe,
eeme ememe nweru
teke eemeje iya lẹ
mkpula igwe-a.

² Teke aanwu nemadzu
anwunwu du;
teke aanwuhu anwuhu
dukwapo.

Teke eemebe iphe l'alị du;
teke aakpata iphe,
e meberu l'alị akpata
dukwapo.

³ Teke eeme g'a nwùhu
 anwùhu dù;
 teke eeme g'a ka mma
 l'iphe-ememe dükwapho.

Teke eetsukpòshi etsukpòshi
 dù;
 teke aakpu-li akpu-li
 dükwapho.

⁴ Teke aara ẹkwa dù;
 teke aachi ọchi dükwapho.

Teke aagu aphu dù;
 teke eete ebvu dükwapho.

⁵ Teke eetuphashi mkpuma
 etuphashi dù;
 teke aatutukobe mkpuma
 atutukobe dükwapho.

Teke aanma akpa dù;
 teke eesela onwonye
 azu dükwapho.

⁶ Teke aachọ iphe achọcho dù;
 teke aami ẹnya l'iphe
 dükwapho.

Teke aakwakọbe iphe
 akwakọbe dù;
 teke eetupha iphe etupha
 dükwapho.

⁷ Teke aalajashi iphe alajashi
 dù;
 teke aagbakwa iphe
 agbakwa dükwapho.

Teke aanọdu nggujungguji
 dù;
 teke eeye ọnu l'opfu

dụkwapho.

⁸ Teke eeye obu dụ;
teke aadụ ashị
dụkwapho.

Teke aalwụ ọgu dụ;
teke nchị-adụ-doo
dụkwapho.

⁹ ?Bụ gụnu bẹ onye akanya erita l'akanya, oose?

¹⁰ Mu hụmawaru ivu, Chileke boru ndiphe. ¹¹ O deru ẹnnya lẹ mini mee iphemiphe; ọ nọdu l'ògè iya. Ọ bya emee amadụ g'ọ rije k'ojejoje. Ọle amadụ ta adụdu ike maẹberu iphe, Chileke meru e -shi l'ishi jeye l'ẹka ọ bvuru. ¹² Ọphu mu maru bụ l'ọ tọ dudu iphe, kabaru amadụ ree; abụdu g'ẹhu tsoje iya ụtso; l'oome iphe, dụ ree teke ọ nọ ndzụ. ¹³ G'onnyemonye rije g'ọ dụ iya nguje g'ọ dụ iya; akanya, oose eji iya ẹpho. Ọo ono bụ iphe-oma, Chileke eme.

¹⁴ Iphe, mu maru bụ l'iphemiphe, Chileke eme a-nọ ojejoje. Ọ tọ dudu iphe, ee-yekwa iya eyekwa; ọphu ọ dudu iphe, ee-wofu iya ewofu. Iphe, o gude mee ya nno bụ g'amadụ hụmaje iya tsua yẹbe Chileke ebvu.

¹⁵ L'iphemiphe, dụ nụ shikpọo dūhawaa. Iphe, l'e-mechaa dụ nụ shikwapho dūhawaa. Ọ bụru Chileke e-me g'a nyata iphe, a zoharu azoha.

Ẹjo-ememe, jiru mgboko

¹⁶ Mu byakwa ahuma iphe ọzo lẹ mkpula ẹnyanwu-a: L'ẹka e gege anọdu kpee ikpe, pfuluru nhamunha bẹ a gbẹ nọdu eme ẹjo-iphe; ẹka e gege anọdu eme iphe, pfuluru ọto bẹ a nọkwapho eme ẹjo-iphe. ¹⁷ Mu bya ariya l'ime obu mu sụ: “Chileke e-mechakwaa tuko ndu pfuluberekoto mẹ ndu ẹjo-iphe kpee ikpe; kẹle iphemiphe nweru ògè; mbụ l'iphemiphe, eeme ememe nweru ògè teke eemeje

iya.” ¹⁸ Mu byakwa ariya ọzo sụ: “Chileke ahụjekwa nemadzu ama gude goshi phẹ l'ẹphe l'anụ-ẹgbudu bụ iphe lanụ. ¹⁹ Oo iphe, eme nemadzu emekwapho anụ-ẹgbudu; mbụ l'ọo iphe, swiru anụ-ẹgbudu swiru nemadzu. Oo g'ọnwu egbu ọphuu bụ g'oogbu ọphuu; ọ bụru g'ọphuu atụ unme bụ g'ọphuu atụ. O tọ dudu iphe, nemadzu nweru gude ka anụ-ẹgbudu. Iphemiphe tukuroru bụru iphe-mmanụ. ²⁰ G'ẹphe ha tukuroru ala ẹka lanụ. G'ẹphe ha tuko shi l'ẹja; ọ bụru l'ẹja bẹ ẹphe tukuroru ala. ²¹ ?Bụ onye maru mẹ maa nemadzu alajẹpho l'eli eviya; k'anụ-ẹgbudu nọdu alajẹ l'ali?” ²² Mu hụma l'ọ tọ dudu iphe, kabaru nemadzu ree, abudu g'akanya, oose tsọ iya uto; kele ọwa iya bụ okiphe iya. Kele-a; ?bụ onye sụru iya eduphu azụ g'ọ bya ahuma iphe, l'e-mechaa nwua l'okotazu iya?

4

¹ Mu byakwa elee ẹnya bya ahuma mkpawere, dugbaa lẹ mkpula ẹnyanwu-a. Mu bya ahuma ẹnya-mini ndu eeme mkpawere; l'ẹbe ẹphe enwe onye gberuma. Teme ndu ono, eme phẹ ewere ono nwekwarupho iphe, bụ agbaru-ike phẹ; obenu ẹphebedua te nwedu onye asụ phẹ gberuma. ² Mu sụ lẹ ndu ọnwu gbuwaru, bụ iya bụ ndu ọphu nwuhuwaru anwuhu; bẹ ẹhu kakwa uto eme lẹ ndu nọkwadu ndzu nta-a. ³ Ọle onye ọphu ẹhu-uto nkiya ka k'umadzu labo ono shii bụ onye ọphu e teke anwukpodanu anwunwu ọphu; mbụ onye ọphu teke ahumakpodanu ẹjo-iphe, eeme lẹ mkpula ẹnyanwu-a ahuma ọphu.

⁴ Noo ya; mu bya ahuma l'akanya, eesekpo esese; mẹ ọphu e setawaru eseta bụ ẹka o shikota bụ l'ekoru nwibe onye okophoo. Onoya bukwapo iphe-mmanụ; bya aburu achị pherephere ọso. ⁵ Onye eswe achijeru

ẹka ye l'iphu ụtapfu bya eria onwiya la kẹ mmanụ. ⁶ Ọle ọ bụ; ọ kakwa ree l'e nweru iphe, jiru mkpoji-ẹka lanụ; ẹhu dū onye ọbu guu; eme l'a chīru ẹka kwẹe l'akanya; eme g'ẹka labo ji, bụ iphe, tukuru buru achi pherephere ọso.

⁷ Mu byakwa ahuma iphe-mmanụ ozo, dū lẹ mkpula ẹnyanwu-a. ⁸ Ọ duru nwoke, bụ nkinyi, enwedu nwa nwoke; ọphu o nwedu nwune nwoke. Ọ nọdu anọduje ese akanya mkpụrumkpuru. Ọphu ẹku, ọ kpatarụ ejijedu iya ẹpho ejiji. Ọphu o teke aji-swee onwiya sụ: “? Būnaa onye bẹ mu eseru akanya-a? ?Būnaa gūnu bẹ mu anashinaa onwomu ẹhu-utso ẹgube-a?” Iphe, dū nno bukwa iphe-mmanụ; bya aburu nsegbu akanya.

⁹ Adụ ẹbo kakwa ree eme l'aswi nkinyi onye; kẹle ụmadzu labo a-kakwa onye lanụ eseta iphe. ¹⁰ Noo lẹ teke onye lanụ daru iko; onye ọphuu akwo-lia ya. Obenu l'onye daru nū; ọphu o nwedu onye kwo-lia ya dukwa k'ayoru oshi. ¹¹ Ọzoo bụ l'ụmadzu labo -zẹe l'oshi bẹ oyi ta atsudu phẹ. Obenu l'ọ -buru onye lanụ; ? denu g'ee-shi g'oyi ba nọdu atsū iya? ¹² Onye lanụ bẹ eemekpejekwa. Obenu ?a dū ẹbo ẹbe aakpa onye? Teme ọkpukpu, a chīru ẹto ẹto swia bẹ agbabu iya ta adukwa nphe.

¹³ Nwokerọbya, enwedu iphe bya amaru iphe kakwa ree eme l'onye eze, nweru iphe bya aburu onye-eswe; buru opfu nkiya anụ nkiya; ¹⁴ m'obeta nwokerọbya ono shi l'ọka-mkporo; ọzoo l'unuphu ndu akpa nri futa bya abahụ l'ọkwa eze iya. ¹⁵ Mu bya elee ẹnya huma g'onnyemonye, nọ ndzụ lẹ mkpula ẹnyanwu-a wufutaru je awu-tsoru nwokerọbya ono; mbụ onye eeme g'e gude dochia ẹnya nwoke ono, nweru iphe ono. ¹⁶ Ndu wu-tsoru nwokerọbya ono bukwa aguta aguta. Obenu l'ogbo ọphu e-mechaa bya nū ta abyadụ ekwe l'ọ duru

iphe, nwokorọbya ono metakpọoru emeta ililekpọo. Ono bụkwa iphe-mmanụ; bya abụru achi phẹrephere ọso.

5

Eri angụ bụ iphe-mmanụ

¹ Makwarụ g'i gude eje ije mẹ ị nọdu abahụ l'eze-ulo Chileke. L'i jeru angabẹ nchị l'iphe, eepfu kakwa ree eme l'i jeru egwe ẹja onye-eswe; kẹle ndu eswe ta amajekwaru l'ọo iphe-ẹji bẹ ẹphe eme nno. ² G'ire ba atsụnukakwa ngu nkọ; ọphu ọkpoma anọdukwa etsu ngu gbudugbudu k'epfukebe opfu l'iphu Chileke; kẹle Chileke nọkwa l'igwe; gụbedua nọdu l'eliphe-a; noo g'o gude opfu je alwa ngu alị l'ọnu! ³ Ọo g'arwoje nrwọ mẹ ọriri paa ẹka-a bụ gẹ mkpọkoro opfu apajẹ ẹka mẹ e pfunuka opfu igwerigwe. ⁴ I -kwee ukwe emeru Chileke iphe; ba nọkwa ọdu ememe iya; kẹle umere onye-eswe ta adujekwa Chileke ree. ⁵ Ọ kakwa ree mẹ i ribuduru angụ eme iphe ililekpọo; eme l'i rifuru angụ ememe iya; e mechaa ọphu i meeduru iya g'i pfuru. ⁶ G'ọ tọ bụkwa iphe, i pfutaru l'ọnu e-duba ngu l'eme iphe-ẹji. Ọphu ị sụkwa onye eje ozi l'eze-ulo Chileke l'iphe ono, i rifuru angụ iya ono bẹ ị tị madụ teke i pfuru iya. Ọdumeka bẹ ii-gudekwa ọnu pfuta iphe, e-ghu Chileke eghu; l'o mebyishia ẹguru iphe, i shihawaa mee. ⁷ Mbụ-a; arwọ ikpoto nrwọ; yẹe epfu ikpoto opfu tükokwaru bụru iphe-mmanụ. Ọo ya bụ lẹ-a; tsụjeepho Chileke ebvu.

Ẹku bụ iphe-mmanụ

⁸ Ọ -duru ẹka ị nọ; ị hụma l'e me ndu ukpa ewere l'ẹka ono; k'ọphu bụ l'e te kpejedu phẹ ikpe, pfuru ọto; ọphu e mejeduru nemadụ iphe, rwuberu iya nū; g'ọ tọ dükwa ngu biribiri; kẹle onye ha shii bẹ onye ọzo, ka iya

shii arajekwaru akpuru-anya; teme l'ọ dukwarupho ndu ọzo, akaje ephenebo ono shii.

⁹ Iphe, e meberu l'egu be onyemonye atukojekwa keta oke l'urwu, du iya nu; teme onye eze ndu eritajekwapho urwu l'iphe, a kpataru l'egu.

¹⁰ Onye yeru anya l'okpoga be okpoga te ejijekwa epho. Ophu urwu ejijedu onye yeru anya l'akpa eku ejiji. Ono bukwapho iphe-mmanu. ¹¹ Eku -ndu abya; ndu eri iya nu abyakwapho. ?Bukwanu gunu be onye nwe iya nu erita iya; abudu g'o le iya l'anya? ¹² Onye ese akanya be mgbenya atsojekwa utso; ?me o riru nri shii; ?me o riru nwanshi. Obenu l'oke eku, onye nweru iphe kparu arwuje iya mgbenya.

¹³ O duru akpamara, mu humaru le mkpula enyanwu-a. L'eku be onye nwe iya nu kparu dobe g'o gburwashii iya ehu. ¹⁴ A nonyaa uburu bya ebuta nwoke ono; eku iya ono laa l'iswi; ophu o dudu eku iya ono ophu o doberu nwa iya; kele o bueberu. ¹⁵ O kwa g'o du teke o shi l'epho ne iya bu g'oo-du laa; mbu l'o gba eka teke o byaru; ophu o dudu akanya ono, oose ono, duru ophu oo-gude ala. ¹⁶ Ono bukwapho akpamara. Mbu l'oo g'o du teke o byaru bu g'oo-du laa. ?Bu urwu gunu be o ritaru l'akanya, o seru doberu pherephere; ¹⁷ ye anono, o nokotaru l'ochii l'eliphe-a mgburugburu takota kpookpookpo; bya atsukota pfupfufu; teme e mekota iya iphe ehu-eghu?

¹⁸ Oo ya bu l'iphe, mbedua humaru l'o du ree; bya aburu iphe, gbaru l'ememe bu g'amadu ria g'o du iya; ngua g'o du iya; tusaru ehu l'akanya, oose le mkpula enyanwu-a le nwujiku olemole, oo-no l'eliphe-a, bu nwophu Chileke nuru iya; kele oo ono bu okiphe nkiya. ¹⁹ Teme onyemonye, Chileke nuru eku; ye iphe-enweru; ye ike, oo-gude ria ya; mbu onye duru ike nata oke ophu

o keru nū iya; g'onye ono gudekwa ẹhu-utso see akanya, oose; l'ono bukwa iphe-oma, shi Chileke l'eka. ²⁰ Ẹgube onye ono ta adukwa teke oobvujeru shii arị kẹ nwujiku olemole, ọo-nọ lẹ mgboko-a; noo kẹle Chileke meru; ẹhu-utso ji iya obu; k'ọphu bụ l'uzo arị udu ọriri ono ta aduduru iya.

6

¹ O nwekwarupho ẹjo-iphe ọzo, mu humaru lẹ mkpula ẹnyanwu-a. Iphe ono buru oke ivu, anyitsuta nemadzu l'erwa. ² Lẹ Chileke emeje nemadzu g'o nweru ẹku; yẹ iphe-edobe; tẹme g'ọ buru onye aakwabẹ ubvù; k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu iphe, agụ iya nū, ete erwujedu iya ẹka. Obenu l'e mechaaru ọphu Chileke ekwedu g'o ria ya; ọ buchiaru onye ọhozo riru iya. Iphe ono buru iphe-mmanu; bya aburu akpamara.

³ Nemadzu a-nwutachakpoo unwegirima nwu-rwua ukporo ise; bya akakpoo nka shingushingu; ọle ọ tọ dukpodaa g'ọ kahabe nka; ọ -buru l'o to riduru ẹku ono, o seru akanya iya ono; ọphu e liduru iya ọkpobe elili bẹ mbẹdua sukwaru lẹ nwa, nwuhuru l'ephọ tẹme a nwua ya ka iya mma. ⁴ L'ẹgube nwa ono bẹ iphe, ọ byaru ije iya bukwa kẹ mmanu; kẹle ọ tseru ishi l'abalị lashia; ẹpha nwata ono nọ l'ime ọchii phuhu. ⁵ A makwaru-a l'o toko humaswee ẹnyanwu; ọphu ọ dudu iphe, ọ maru; ọle ọ kaephọ nwoke phọ enweru ẹhu-guu; ⁶ m'obetakpokwaru nwoke ono nọo ndzu noghata unu apha ise; l'ẹbe o ri ẹku, o setaru. Noo kẹle ọo l'eka lanu bẹ ẹphe tukoru ala.

⁷ Akanya, nemadzu esekpo esese bukwa onu bẹ a tukoru iya eseru; ọle onu teke asu-swee lẹ ya ritawaru g'ọ du iya ree. ⁸ ?Bụ gunu bẹ onye maru iphe gude ka onye-eswe? ?Bụ urwu gunu bẹ onye ukpa ritaru

l'amaru g'eeme umere, du ree l'iphe ndiphe? ⁹ Iphe, nemadzu nwewaa enwenwe kakwa ree eme l'ophu agu iya g'o nweru iya; obenu l'o toko rwudu iya eka. Ono bukwaphe iphe-mmanu bya aburu achi pherephere oso.

¹⁰ Iphemiphe, du adudu nwehawaru epha; teme iphe, nemadzu bukpoobu a mahawaru l'ono bu iphe, oburu; ophu nemadzu ejejedu awata abaru onye ka iya ike mba. ¹¹ Opfu -paa igwe; mkpokoro iya aka shii. Goshinu mu urwu, egube iphe ono abaru nemadzu. ¹² ?Bu onye maru iphe, du nemadzu ree nta-a, o no ndzu-a; mbu le nwujiku olemole, o no mkpokoro ndzu l'eliphe-a, eme pherephere g'ononyo-a? ?O dukpooru onye a-du ike karu iya iphe, e-mechaa mee le mkpula enyanwu-a me o -nwuhuchaa?

7

Mmamiphe

¹ Epha oma kakwa manu-mbeleke, eshi mkpo ree; teme mboku, nemadzu nwuhuru ka ree eme le mboku, a nwuru iya anwunwu.

² Eje l'unuphu, agalaba nwuru kakwa ree eme l'eje eka aab o iphe. Noo kele anwuhu bu iphe, no swiru onyemonye. Ge ndu ophu no ndzu nyatajekwa l'oodukwaphe pho nno.

³ Aphu kakwa ree eme l'achi ochi; kele eeshije l'iphe, adu eji mee g'obu tusahu.

⁴ Eka obu onye maru iphe anoduje bu l'unuphu, agalaba nwuru; obenu l'eka obu k'onye-eswe anoduje bu l'eka eeri gwogwo.

⁵ Angabe nchi le mba, onye maru iphe abaru ngu kakwa ree eme l'angabe nchi l'ebvu, ndu eswe agu.

⁶ Ọo gẹ nkù-agbagba anọduje agba kpìtikimu kpìtikimu l'ọku, e shiberu ite-a bụ g'ọchi, onye-eswe achi aduje. Ono bukwapo iphe-mmanu.

⁷ Onye maru iphe; ọ nọdu eme nemadzu ewere buakwaa onye-eswe; ọ buru egube ono be eri uphalazu emebyi obu nemadzu.

⁸ Teke eemeghe iphe emeghe kakwa ree eme le teke a wataru iya awata.

Onye nweru nshirima kakwa onye eku onwiya ree.

⁹ Ta abukwaru onye obu-oku; kele ọo onye-eswe edoje opfu l'okpoma.

¹⁰ Ba sukwa: “?Bunaa gunu meru g'o gude teke ndiche ka nta-a ree?” Kele egube aji ono te erwubeduru onye maru iphe.

¹¹ Ọ kwa g'enweru iphe du ree bu ge mmamiphe dukwapo; kele onye maru iphe be iphe kwewaru le mkpula enyanwu-a. ¹² Ọo g'okpoga edomije onye nweru iya nu-a bu ge mmamiphe edomijekwapo onye maru iphe. Obenu l'eka amaru iphe gude kangoo bu l'onye nweru mmamiphe akaje nka shii.

¹³ Leanarọ enya l'ozi, Chileke eje. ?Bu onye suru eme iphe, Chileke meru o gbee nggo g'o pfuru nhamunha?

¹⁴ Mboku -duru ngu ree bu g'i tee eswa; teke mboku dukwanuru ngu eji g'i nyataje l'o kwapho Chileke meru mboku oma bya emee njo mboku. Ọo ya bu l'o to dudu onye maru iphe, a-nwuru iya nu l'iphu.

¹⁵ Le mkpokoro ndzu-a, mu dzu-a be mu humaaakwaru iphe-a ephenebo. Mbụ le mu humaru onye pfuberekoto eka ọla l'iphe, pfuru oto; bya ahuma onye ejo-iphe eka oka nka eje emekwapo ejo-iphe, oome. ¹⁶ Ta apfubenakwa eka oto; ophu i manukakwaru iphe; ono bukwa eyi onwongu iyi. ¹⁷ Be menukakwa ejo-iphe; ophu i bukwaru onye-eswe. Ono e-mekwa l'i nwuhu teke i tigi

nwùhudu. ¹⁸ Iphe, ka ree bụ g'i gude ọp̄huu gude ọp̄huu; l'onye at̄s̄ Chileke ebvu ta ad̄ukwa iphe, o byiru ẹka te eked̄uru n̄u.

¹⁹ Mmamiphe emejekwa onye nweru iya n̄u g'ọ ka ụmadzu iri, b̄u ishi mkp̄ukpu ọkp̄ehu.

²⁰ Ọ t̄o d̄ukwa onye p̄f̄uberekoto l'eliphe-a l'ophu, a-s̄u l'o toko meswee iphe-ẹji.

²¹ Ta angab̄e-dzujekwaru nch̄i l'iphe, ndiphe ep̄fu; ọdumeka b̄e ịi-n̄umakwa ẹka onye-oz̄i ngu ak̄o ngu ọnu.

²² T̄eme ị mawaru-a l'onwongu l̄e ḡubedua k̄owaru ndu ọzo ọnu ugbo olemole.

²³ Iphemiphe ono b̄ukota mmamiphe b̄e mu gude h̄ua ya ama; mb̄u l̄e mu s̄uru ḡe mu bya ab̄ukpoerupho onye maru iphe. Obenu l̄e mu jeru iya ememe; ọp̄hu mu as̄udu iya. ²⁴ Mu maru l'iphe ono, eeku mmamiphe n̄o ụzenya ụzenya; bya ad̄u omilomi shii; k'ọp̄hu b̄u l'ọ t̄o d̄udu onye s̄uru iya ach̄o-vu. ²⁵ Mu bya aghaa iphu l'iphe edo ẹnya; bya egbushi ikpere meahaa ḡe mu maru: ?mu arwavu ẹka mmamiphe? mb̄u ḡe mu maru g'iphe mgboko eje ala; mu amakwar̄upho g'eme ẹjo-ememe; waa eme b̄ebeebee b̄u-be iphe-eswe.

²⁶ Mu h̄uma iphe, ka anw̄uhu at̄s̄o ilu; mb̄u nwanȳi, obu iya b̄u ọnyà; bya ab̄uru ụgbu, e gude anmata ndiphe; g'ọ ch̄i mkp̄oro l'ẹka lab̄o k'atuphu onye ọo-b̄uru ȳe ya. Ọ b̄up̄ho onye d̄u Chileke l'obu b̄e a-d̄u ike nah̄u iya n̄u. Obenu l'onye iphe-ẹji b̄e ọo-z̄u gburumu p̄furii. ²⁷ O-zì-iphe-a s̄ukwapho: “Unu lek̄p̄odapho;” “wakwa iphe, mu rwavuru baa.” “Mu shi ab̄ujeru; mu -wota ọwa; mu eyek̄oberu iya ọzo; ḡe mu shi nno maru g'iphemiphe gude anw̄ukota. ²⁸ Ọ b̄uru teke mu ach̄o iya ọp̄hu mu ah̄umaduru iya ono; b̄e mu h̄umaru ndu d̄u ụnu lab̄o l'ụkporo iri; ọ b̄uru nwoke lan̄u kpoloko b̄u onye obu ḡuru ìphóró. Obenu l'ọ t̄o d̄udu nwanȳi lan̄u, mu

hùmaru, obu gùru ìphóró l'ime phẹ. ²⁹Ọ bùru iphe, mu chọ-vuru kpoloko bụ ị Chileke meru nemadzu g'ọ bùru onye obu gùru ìphóró. Obenu ị nemadzu wataru akpa ẹjo ụzo.”

8

¹ ?Bụ onye a-sụ ị ya maru iphe? ?Bụ onye bẹ iphemiphe doru ẹnya? L'ọ kwa mmamiphe emeje g'iphu tusahụ nemadzu; mbụ l'ooemeje g'iphu gbapfube-buhu nemadzu agbapfube.

Eme iphe, onye eze pfuru

² Mejekwa iphe, onye eze sùru g'i mee. Iphe, mu gude pfua nno bụ l'i riburu angụ l'iphu Chileke l'ii-meje iya. ³ Te erijekwa nkwoli l'iphu onye eze; ọphu ị pfujekwaru l'ẹjo-iphe; kẹle ọ kwa iphe, dụ eze ree bẹ oomeje. ⁴ Sụ-a; eshinu iphemiphe, onye eze pfuru bụwaa ẹka o jeberu ọ gburu; ?bụ onye bẹ ọnu dükwanu k'asụ iya: “?Bụ gụnu bẹ iime nno?” ⁵ Onyemonye, eme iphe, eze pfuru ta adụkwa iphe byaru eme iya nụ. Ọ bụkwanuru onye maru iphe a-maru teke oo-me iphe, o pfuru; maru g'oo-gude mee ya. ⁶ A makwaru-a l'iphe-ẹhuka, nemadzu eje bụwaa oke ivu, anyị ẹrwa dapyabẹ iya. Obenu l'iphemiphe nwekwaru ògè; nweru g'eegudeje eme iya. ⁷ Eshinu ọ dudu onye maru iphe, e-me l'iphu; ?bükwanu onye a-sụ iya l'ọwa-a iphe, e-mechaa mee nụ baa? ⁸ Ọ tọ dükwa onye sùru esede phẹrephere; nokwaphọ g'ọ tọ dudu onye sùru esede ndzu iya mẹ mbọku anwuhu iya rwuẹpho. Ọo g'ọ tọ dudu onye aagufuje g'o to jeshi ọgu; mẹ a -nọdu alwu ọgu-a; bụ g'eme ẹjo-iphe ta abyadu aha ndu eme iya nụ.

Ndu ẹjo-iphe waa ndu pfuberekoto

⁹ Iphemiphe ono bẹ mu hụmaru gẹ mu byaru bya eworu egomunggo mu zia l'iphemiphe, eemekpọo ememe lẹ mkpula ẹnyanwu-a. Mbụ teke ndu-ishi anọduje emekpa ndu nọ phẹ l'ẹka ẹhu. ¹⁰ Mu bya ahụma ẹka eeli ndu ẹjo-iphe. Mbụ ndu ono, shi anọduje eje nggede eje nggede alwa l'eze-ulo Chileke ono; mbụ ndu ono, e shi anọduje aja ajaja l'ime mkpukpu ono, ẹphe shi nọdu eme ẹjo-iphe ono. Ẹgube iphe ono bụkwapho iphemmanụ.

¹¹ Ọo kẹle e teke ahụ-kebedu ndu ẹjo-iphe ahùhù ẹgwegwa meru iphe, ọ bụepho iphe, jiru ndiphe obu bụ eme ẹjo-iphe. ¹² Ọ tọ dukwa m'obeta onye ẹjo-iphe mechakpọo iphe-ẹji merwua ya ugbo ukporo ise; bya akaẹle-a nka nọo ọdu; bẹ mu maẹkwarupho l'onye atsụ Chileke ebvu bẹ ọo-karụ ree; mbụ ndu akwabe Chileke ùbvù. ¹³ Kẹle ndu ẹjo-iphe bẹ ọ tọ dukwaru lẹ ree; ọphu ndzụ phẹ etsekwa rìgorigo g'ononyo. Noo l'ẹphe ta atsụdu Chileke ebvu. ¹⁴ Ọ dukwarupho iphe ọzo, bụ iphe-mmanụ, dụ l'eliphe-a. Iphe ono bụru l'ọ dūru ndu pfulberekoto, anatajẹ ugwo, e gege apfụ ndu ẹjo-iphe; bya adukwarupho ndu ẹjo-iphe, anatajẹ ugwo, e gege apfụ ndu pfulberekoto. Ono bẹ mu sukwarupho l'ọ bụ iphe-mmanụ.

¹⁵ Ọo ya bụ l'iphe, mbẹdua arị l'ọ ka ree gẹ nemadzu meje iya bụ g'ẹhu tsoje iya utso. Kẹle ọ tọ dudu iphe, kabaaru nemadzụ ree lẹ mkpula ẹnyanwu-a, abudu g'ọ rije g'ọ dū iya nguje g'ọ dū iya bụru onye ẹhu atsọ. Ọo ya bụ; ẹhu atsokwanu iya mẹ ọ -nọdu ese akanya iya lẹ ndzụ ọwa-a, Chileke nuru iya lẹ mkpula ẹnyanwu-a.

¹⁶ Teke mu shi woru egomunggo mu zia l'amarụ iphe, bụ mmamiphe yẹe ele ẹnya l'akanya, amadụ ese l'eliphe-a; mbụ l'akanya, oosekọtaje eswe l'enyashi; mgbenya te eshitadụ iya ẹnya; ¹⁷ bẹ mu byaru ahụma iphemiphe,

Chileke meru; bya amaru l'ọ tọ dudu onye iphemiphe, eme lẹ mkpula ẹnyanwu-a byaru edo ẹnya. Nemadzu a-tụkokwa ike iya mekọta g'ọ doo ya ẹnya; ọle ọ tọ dudu onye a-dụ ike arwavu iya l'ẹka. Onye mmamiphe -sụchakponu lẹ ya maru iya bẹ o too dokwanu iya ẹnya ọkpobe edodo.

9

¹ Mu bya atuko iphemiphe ono rịa bya elechaa ya ẹnya maru l'onye pfulberekoto; mẹ onye maru iphe; mẹ iphemiphe, ephe eme tukuru dukota l'ẹka Chileke. Teme ọphu ọ dudu onye amajẹ ọphu e doberu iya ? bu n-yemobu tọ ndumashi? ² G'ephe ha bu iphe lanu anwukota l'ehu phe; mbu onye pfulberekoto mẹ onye ejo-iphe; onye eme ree mẹ onye eme eji; onye aasọ nsọ mẹ onye a ta sọdu nsọ; mẹ ndu agwa iphe; mẹ ndu ta agwadu. Oo g'onwu l'ehu onye du ree bu g'onwu l'ehu onye iphe-eji. O buru g'onwu l'ehu onye guru enwa bu g'onwu l'ehu onye atsụ ebvu agu enwa. ³ Waa iphe, bu ejo-iphe, du l'iphemiphe, anwukota lẹ mkpula ẹnyanwu-a baa. Iphe ono bu l'onyemonye bu iphe lanu anwukota l'ehu phe. Teme ọphu ka njo buru l'obu amadu buephọ ejo-iphe jiru iya; teme eme iphe eswe nọdu aduje phe l'obu ẹka ephe nọ ndzu; ọle e -mechakwa-a, onye ono alakwaa maa. ⁴ Ọle ọ bu; onyemonye, nọkpo ndzu bẹ nwekwarupho iphe, oole ẹnya iya. Lẹ nkuta, nọ ndzu kakwa oduma, nwuhuru anwuhu mma. ⁵ Kẹle ndu nọ ndzu maru l'ephe e-mechaa nwuhu anwuhu. Obenu lẹ ndu nwuhuru anwuhu ta aduedu ọphu ephe maru. Ndu nwuhuru anwuhu te enweedu obunggo; teme ọphu a nyataeduru phe ililekpoo. ⁶ N-yemobu onye ono; yee ndumashi iya; mẹ okophoo ya g'ephe ha tukowaru phukashihu. Ọphu

Ọ duedu iphemiphe, eeme ẹ mkpula ẹnyanwu-a, ẹka iya dũkwadu.

⁷ Ọo ya bụ; g'ẹhu tsoje ngu uto me i nọdu eri nri ngu. Teme l'iimeje eswa l'ime obu ngu me i nọdu angu mee ngu; kele ọ kwa nta-a be iphe, iime du Chileke ree. ⁸ Yejekwa uwe, acha phuuphuu tekenteke; ọphu manụ, eshi mkpọ abvujekwa ngu abvubvu l'ishi. ⁹ G'ẹhu tsoje ngu uto gu ẹ nyee ngu ono, i yeru obu ono; jeye g'unu a-nọ-bekporu ndzu ẹ mkpokoro ndzu-a, Chileke nuru ngu ẹ mkpula ẹnyanwu-a. Mbụ ẹ mkpokoro mbokum-boku ono, Chileke nuru ngu ono; waa akanya, iisegbu onwongu ẹ mkpula ẹnyanwu-a be bukwa ẹhu-uto ono, bụ okiphe, i ketaru iya. ¹⁰ Iphe, ẹka rwubekporu ngu l'ememe; gude ike ngu l'ophu mee ya; kele ali-maa, bụ ẹka iije be ozi ta adudu; ọphu achi idzu iphe, eeme adudu iya; teme ọphu mmamiphe yee nkwaanya adukwa iya pho.

¹¹ Sụ-a; mu humakwarupho iphe ozo ẹ mkpula ẹnyanwu-a. Ọ to bụdu onye ka oso agbataje oso; ọphu ọ bụdu onye okpehu ka be alwukpeje l'ogu. Teme ọphu ọ bụdu onye maru ekwo kachaa enweru nri; ọphu ọ bụdu onye maru iphe kachaa enweru iphe; ọphu ọ bụdu onye kachaa amaru ekwo be eemejeru iphe-oma. G'ephe ha be eso yee ehene tukoru etsokota. ¹² Ozokwapho bụ l'ọ to dudu onye amajeru teke ọo-byaru iya. Ọo g'eegudeje ejo ugbu nmata ema-a; bya aburu g'aagbabeje onya nmata enu-a bụ g'ejo mboku adapfuje ndiphe; mbụ l'oozujee phe pho gburumu pfurii teke ephe te eledu ẹnya iya.

Mmamiphe kakwa eme eswe ree

¹³ Mu byakwapho anodu ẹ mkpula ẹnyanwu-a hụma iphe, mmamiphe meru; ọ du mu biribiri. ¹⁴ Ọ duru

mkpukpu lanu, ha nwanshii, nonu; o buru-a nwa umadzu olemole bu iya. Onye eze, okpehu du shingushingu bya afuaru mkpukpu ono; bya egude ojogu iya no-pee ya mgburugburu; bya akpo-chia ya mkpo-chi. ¹⁵ O dukwanuru nwoke lanu, bu le mkpukpu ono. Nwoke ono akpa nri; ole o bu onye maru iphe. O buru iya mechaaru gude mmamiphe iya dzoo mkpukpu ono. Ole o to dudu onye nyatajeru nwoke ono, akpa nri ono. ¹⁶ O buru iphe ono meru g'o gude mu su le mmamiphe kakwa okpehu ree. Ole onye ukpa be a taa gubejedu mmamiphe nkiya iphe; ophu o dudu onye angaje nchi l'opfu iya. ¹⁷ Onye maru iphe -too nwehu pfua opfu be o kakwa ree g'i ngabe iya nchi eme le gbagbagba, onye-ishi ndu eswe ara. ¹⁸ Mmamiphe kakwa ngwogu ree. Obenu l'onye iphe-eji lanu emebyijekwa iphe, du shii.

10

¹ Ijiji, nwuhuru anwuhu -daba le manu-mbeleke be oomeje iya l'ooshi tukurubaa. Noo g'umere onye-eswe; g'o hahabe nwanshi emeje mmamiphe yee akwabe ubvu g'o to du iphe, oo-bu.

² Egomunggo onye maru iphe emeje iya g'o mee iphe, pfuru nhamunha; obenu l'onye-eswe be egomunggo iya emeje l'oome ekicha ekicha. ³ O to dudu m'obeta o buru le gbororo be onye-eswe eje ije; l'oogoshiepho le ya bu itorito; mbu l'onodujeepho egoshi onyemonye le ya bu idokpamkpata.

⁴ O -buru l'onye bu ishi be i meru; ehu wata eghu eghu; ta agbeshikwa l'eka i no su l'ilawa. Jichikwaa obu oyi; noo l'odoo emeje g'a palia pazeta.

⁵ O nweru ejo-iphe ozo, mu humaru le mkpula enyanwu-a. Iphe ono buru emeswe, shi l'eka onye bu ishi. ⁶ Aagbeje bya ewota onye-eswe je edobe l'onodu,

ha shii; bya ewota onye nweru iphe dobe l'ònodu, ha nwanshii. ⁷ Mu hùmaru ẹka ọ gbẹ bụru ndu bụ ohu gbẹ nòdu l'eli ìnya; ndu bụ ụnwu eze gbẹchia gude ọkpa eje gẹ ndu bụ ohu.

⁸ Sụ-a; ọ kwa onye buru nsụ e-mechaa dalahụ lẹ nsụ ọbu. Ọ bụru onye epyo mgbaka igbulọ bẹ agwọ atajẹ.

⁹ Ọ kwa onye akụkposhi mkpuma bẹ oomekajẹ iphe. Ọ bụru onye awa nkụ bẹ anọduje ezeru mgbabahụ iya.

¹⁰ Ọ -bụru l'ogbunkụ ta atsudu nkọ; ọphu onye awa nkụ abaduru iya ababa bẹ ọo-tụkoje g'ike ha iya egbu; tẹme l'o gbufu nkụ ónyá. Obenu l'ọ kwa mmamiphe emeje g'iphe, nemadzụ eme nweru iya ishi. ¹¹ Onye egudeje ọmamanshi eme g'agwọ ta ata ẹru -gbẹ haa ya; ọ taada tẹme o meahaa ya bẹ iphe, oome bụanaa kẹ mmanụ.

¹² Opfu, shi onye maru iphe l'ònu emeje g'a kwabẹ iya ùbvù. Obenu l'onye-eswe bụ iphe, o pfutaru l'ònu egbuje iya. ¹³ Iphe, onye-eswe sarụ ọnu wata epfufu abụjeru iphe, enwedu ishi. Teke o pfugheru iya epfughe; iphe, o pfushiru aburu bẹriberiberi iphe, adudu iphe, ọ bụ.

¹⁴ Opfu onye-eswe bẹ anọduje anwushi anwushi. Ọ tọ dudu onye maru iphe, e-me l'iphu. Ẹbe ọ dudu onye adu ike akaru iya iphe, e-mechaa mee nụ mẹ ọ tọepho azu.

¹⁵ Nsegbu akanya, onye-eswe ese emeje ike abvụ iya; ọ tọ maeduru ụzo unuphu.

¹⁶ Sụ-a; nshio ọha ọphu bụ nwatanshii bụ eze phẹ; tẹme ndu-ishi l'ọha ono bụerupho gwogwoogwo bẹ ẹphe agbeshije l'utsu eri. ¹⁷ Ẹhu-utso bẹ a gọkwanuru nụ ọha ọphu eze phẹ shi l'oke unuphu; tẹme ndu-ishi l'ọha ono bụru ndu eri iphe l'orwuberu iya; ndu eri iphe g'ẹhu shihu phẹ ike; ndu abụedupho olwe-kporokporo bẹ ẹphe bụ.

¹⁸ Onye ẹnnyiru bẹ ụlo iya ezejekwa kpuru. Ọ bụru teke o jiru ẹka ye l'iphu ụtapfu bẹ ụlo ọbu awatajẹ eshi eshi.

¹⁹ Ọbo-*iphe* bụkwa *iphe*, aabọ-*dojeru* iya bụ g'e mee kwakiri kwakiri. Mee bụru g'ẹhu tsọ ụtsọ bẹ aangụ-*dojeru* iya. O bekwanụ l'ọo okpoga bụ ẹka *iphemiphe* jeberu ọ sùbe ishi.

²⁰ Sù-a; ta adụkwa teke aa-nọnya l'i phuahaa onye eze *iphu*; o rwuhaa ọ bụru l'ime obu ngu. Ebe ọ dükwa teke aa-nọnya g'ị nọdu l'ime ụlo ngu sù l'iiphu onye nweru *iphe iphu*. Noo lẹ nwenu, ephegbaa ephephe; mẹ *iphe* ọzo, nweru nkù bẹ a-turutakwa iya je edooru iya.

11

Umere onye kwaru ọnya

¹ Woru nri ngu chie lẹ mini; kẹle a -nọpho ujiku olemole bẹ ịi-huma iya-a. ² Hata *iphe* ngu keeru ụmadzu ẹsaa; mbụ-a; keeru iya ụmadzu ẹsato; kẹle ị tị madụ ẹjo-*iphe*, e-mechaa nwua l'eliphe-a.

³ Igwe -rwua ji alị bẹ oodzejeru eliphe mini. Oshi, daru adada -daru laa l'uzo ndohali-o; ọ daru laa l'uzo isheli-o; o bụepho ẹka iya ọphu ọ daru laa bẹ ọo-zẹ.

⁴ Onye eme ele pherephere bẹ ta akobekwa *iphe* l'alị. Ọphu onye ele igwe ọnya l'iphu adụkwa *iphe*, oo-meta l'opfu iya. ⁵ Ọo g'ị tị madụ ụzo, pherephere eshije; ọphu ị madụ gẹ nwaswa eshije kpua l'epho ne iya-a; bụkwapho g'iphe, Chileke eme tee dodu ngu ọnya; mbụ Chileke, meru *iphemiphe*. ⁶ Kua mebyi *iphe*, ịiku akuku l'utsu. Ọphu i dobekwa ẹka doo l'uzenyashi; kẹle ị tị madụ ọphu e-mechaa dụ ree. ?Bụ ọwa-a; tọo ọphuu; tọo ẹphenebo e-mechaa dükota ree?

⁷ Ịphóró dụ ree; tẹme ọnyanwu nọdu aduje ree ele ọnya. ⁸ Nemadzu -dzukpoo ndzu nọo apha olemole; g'ọ nọhabe; g'ẹhu tsọje onye ono ụtsọ l'apha ono g'ọ hakota. G'ọ nyatajekwa nchi ejihu iya; kẹle mbọku k'ono

a-dùkwapho igwerigwe. Iphemiphe, abyakp̄o ememe t̄ukokwaru bukotarū iphe-mmanū.

Anyata Chileke l'okor̄bya

⁹ G'ēhu tsōje ngu ūtso; ḡube nwokor̄bya; teke ì b̄u okor̄bya. Tejekwa ēswa teke ēhu nwata d̄ukwadu ngu. Iphe, ìi-n̄odu etso b̄u iphe, obu ngu pfuru ngu; yēe iphe, ì gude ēnya ngu h̄uma. Ōle ōo g'ì nyatakwa l'iphemiphe ono b̄e Chileke e-mechakwaa kpee ngu ikpe iya.

¹⁰ Ōo ya b̄u; haa ayō ōshi l'ime obu ngu! T̄uko iphe, eg-burwashì ngu ēhu g'ō ha gwōbekota; k̄ele ab̄u okor̄bya; yēe teke ōkpehu ngu dzuru edzumedzu t̄ukokwaru b̄uru iphe-mmanū.

12

¹ S̄u-a; nyatakwa onye meru ngu n̄u teke ì b̄ukwadu okor̄bya; t̄eme ējo mb̄oku ono erwua; mb̄u apha g'apha ono, ìi-wata epfu s̄u: “Iphemiphe-a ta ad̄uekwa ōphu atso mu ūtso.” ² Teke ono b̄e ēnyanwu a-wata ngu ad̄u inyeku inyeku. Ìphóró l'ophu; m̄e ōnwa; waa kpokpode at̄ukokwapho d̄u ngu inyeku inyeku. Teke ono b̄e mgboko a-d̄u g'ēka igwe dzechaaru mini; urwukpu gbakah̄u. ³ Teke ono b̄e ndu eche unuphu nche a-wata aph̄u kpaakpaakpaa. T̄eme ūmadzu lab̄o ono, b̄u oke, d̄u ike ono awata eje ephuru ephuru. Ndu egwe iphe egwegwe egwebuhu iya; noo k̄ele ēphe ta ad̄uedu igwerigwe. T̄eme ndu ono, agb̄eje l̄e windo pyofu ēnya ono awata aph̄u ragaraga.

⁴ Teke ono b̄e aa-guchishi ōguzo, n̄o l'ūzo, e shi abah̄u l̄e mkp̄ukpu. Iphe, eegwe egwegwe adahaa ngu inchi inchi. Teke ono b̄e nemadz̄u e-tehuj̄e m̄e iphe-ōduu ha ēnu. Ōle olu ebvu ph̄e a-n̄oduje ada iya ēnyi ēnyi. ⁵ Teke ono b̄u teke amadz̄u ats̄uwa iphe, ha l'eli ebvu; bya ats̄uwa ebvu iphe-ēhuka, n̄o l'ūzo; mb̄u teke oshi al̄umundu

atụ ige; tẹme igube nọdu akpụwa rìgorigo; tẹme ọp̄hu ẹgu ejepfu nwanyị agụhedu. Noo teke nemadzu a-tuchi lashia ẹka ọo-nọ ojejoje; ndu akwa iya nụ e-tsoru gbororo erwu erwubvu iya. ⁶ Nyatakwa onye meru ngu nụ; tẹme l'a gbabua ụdo, e gude mkpọla-ọchaa swia; mbụ tẹme l'a tukupọ ochi mkpọla-ododo, eegudeje ese mini lẹ wẹlu ono. Nyatakwa iya; tẹme l'eetsukpọshia ite-mini, eesejeru mini ọbu ye; mbụ tẹme l'eemebyishia igwe, eekobeje eri ono, e gude ese mini lẹ wẹlu ono. ⁷ Noo teke ogwẹhu, bụ ẹja alị a-laphu azụ l'ẹja alị ẹka o shi; unme ndzụ alapfu Chileke onye nūru iya nū.

⁸ “Sụ-a; iphe-mmanụ yee iphe-mmanụ bụ iphe-mmanụ. Iphemiphe tukurọ bụru iphe-mmanụ!” Noo olu mube O-zì-iphe.

Mkpọchi-ishi iya

⁹ Sụ-a; onye ziru iphe-a ta abulekwa-a l'ọ maru iphe; obenu l'o meru ndu ọzo ẹp̄he nwuta iphe. Ọ riru ọriri bya avọo iphe avọo; bya anmaa ẹtu ẹtu doo giriri. ¹⁰ O-zì-iphe ono tọru nwẹhu họo opfu, rwuberu l'epfufu ahọho; k'ọp̄hu bụ l'iphe, o deru pfuru nhamunha bya aburu ọkpobe opfu. ¹¹ L'opfu onye maru iphe adujekwa gẹ mpyipyi oshi, unwu-eswi egudeje eche eswi. Tẹme ẹtu ẹtu, Onye Eche Aturu ono nmashiru kuba nọdu angubajeepho anguba gẹ nggu, a kpọberu kpọshia ike.

¹² Ọo ya bụ; nwa mu; g'iphe ọwa-a, mu abya epfufu-a bukwaru iphe, a-nọdu alọ ngu ẹka lẹ nchi. Aa-nọdukwa ede ẹkwo, dū igwerigwe igwerigwe; ọp̄hu e debuhudu iya edebuhu. Obenu l'anwunuka ẹkwo emejekwa gẹ nemadzu kpọjohu.

¹³ Nta-a bẹ a tukurọ iphemiphe nūmakota. Waa iphe, bụ mkpọchi-ishi iya baa: Tsujẹ Chileke ebvu meje iphe, ọ sūru g'i mee; kẹle ọo ya bụ iphe, rwuberu amadu

l'ememe. ¹⁴ Kẹle iphemiphe, nemadzu eme bẹ Chileke e-mechakwaa kpee ya ikpe iya; mẹkpoo iphemiphe, nemadzu mekotaru l'edomi; mẹ ndu ophu du ree; mẹ ndu ophu du eji.

Bayıburu Izii
Izii: Bayıburu Izii Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Izii)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Dec 2021 from source files dated 30 Dec 2021

c6885c7c-c550-5b8b-a4fe-4bd714af4f6d